

na zdjęciu:

Marta Płusa,

kierownik Hotelu Aviator, przewiduje:

To będzie rok
ekonomicznych
wyzwań

Dzień Babci i Dziadka

z Piekarnią Pod Telegrafem

OW1

OW2

Suchański zostaje

Jarosław Karyś nie zastąpił Kamila Suchańskiego na stanowisku przewodniczącego Rady Miasta. W czwartek za jego odwołaniem zagłosowało 12 radnych, przeciwko było 13. To zaskakujący obrót spraw, bowiem wszystko wskazywało na to, że klub Prawa i Sprawiedliwości, który złożył wniosek o odwołanie, dogadał się z radnymi prezydenta Wenty co do większości w głosowaniu. - Byłem przygotowany na inną sytuację. To zaszczyt dla mnie, że będę dalej przewodniczącym. Najprościej, kiedy powiem po prostu: dziękuję. Jeżeli coś zrobiłem źle, to wyciągnę z tego wnioski i będę pracował jeszcze lepiej. Mam nadzieję, że wszyscy wspólnie będziemy pracować na rzecz naszego miasta. Z mojej strony nic się nie zmieniło i nadal zapraszam wszystkich do współpracy - powiedział po głosowaniu Kamil Suchański. /pin/

Bilety droższe

Radni przegłosowali w czwartek podwyżkę cen biletów MPK. Cena biletu jednorazowego wzrosła z 3 zł do 3,40 zł w strefie miejskiej, w strefie aglomeracyjnej do 3,60 zł. Bilet ulgowy będzie kosztował 1,70 (strefa miejska) i 1,80 (strefa aglomeracyjna). Dobowe bilety to koszt 11 zł w strefie miejskiej i 13 zł w strefie podmiejskiej. Będzie też kilka nowości: jedna z nich to bilet godzinny, który ma kosztować odpowiednio 3,60 i 3,80 złotych; bilet semestralny dla ucznia (od 183 zł do 200 zł na 150 dni) i studenta (od 165

zł do 180 zł na 135 dni) oraz bilet weekendowy w cenie 11 złotych. /pin/

MPK protestuje

Zaostrza się protest Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji w Kielcach. 24 stycznia linie 112, 110 i 54 nie wjadą na ulicę Olszewskiego w godzinach od 14 do 16. – To na razie delikatne zasygnalizowanie problemów. Po pierwsze, zależy nam na poprawie funkcjonowania komunikacji miejskiej i sytuacji pracowników. Nasi kierowcy wykonują usługę w skandalicznych warunkach. Chodzi między innymi o brak

toalet przy jednej z pętli. Jako kierowcy pracujemy u nas ponad 40 kobiet, mamy XXI wiek i takie rzeczy są nie do zaakceptowania. Po drugie, konieczne jest opracowanie dobrych rozkładów jazdy, które pozwolą na poprawę jakości usług. Po trzecie, domagamy się egzekwowania przepisów dotyczących poruszania się po buspasach – tłumaczy Bogdan Latosiński, przewodniczący Związku Zawodowego Pracowników Transportu Publicznego w MPK. /pin/

Przywróci dyrektora?

Pracownicy Muzeum Zabawek i Zabawy oraz przedstawiciele różnych instytucji apelowali w minionym tygodniu do prezydenta Bogdana Wenty, by przywrócił Macieja Obarę na stanowisko szefa tej instytucji. – Mamy obraz tego,

reklama

RADIO TAXI

LIDER
 ☎ **19-666**
 ☎ **41 345 88 88**
 ☎ **510 33 80 80**

Zobacz, co możemy dla Ciebie zrobić! tel. 41 33 22 110, 577 508 131
 www.hepal.pl

HEPAL
 NIERUCHOMOŚCI

**DOBRY ADRES
 DLA TWOICH MARZEŃ**

Tygodnik eM Kielce, numer 29 /2019

WYDAWCA: Radio eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce; **REDAKTOR NACZELNY:** ks. Leszek Skorupa; **ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO:** Piotr Michalec /Tomasz Natkaniec- red. prowadzący; **DTP:** Art Graf-Radosław Kaszyński; **OKŁADKA:** Piotr Michalec; **DRUK:** Drukarnia im. Adama Póltawskiego, ul. Krakowska 62, 25-701 Kielce; **EM REKLAMA:** www.em.kielce.pl/reklama, reklama@em.kielce.pl, tel. 41 368 07 17, 41 349 50 33; facebook.com/radioemkielce
ADRES REDAKCJI: Tygodnik eM Kielce, ul. Sienkiewicza 2, 25-333 Kielce, tel. 41 368 04 61; fax. 41 343 26 51; e-mail: tygodnik@em.kielce.pl; **KONTAKT Z CZYTELNIKAMI:** 41 349 50 23; **NAKLAD TYGODNIKA EM KIELCE:** 20 000 EGZ.

Wykorzystanie w całości lub we fragmentach tekstów oraz ilustracji bez zgody redakcji jest zabronione / Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń

co zastał dyrektor i co udało mu się zrobić. Nie widzimy powodów, dla których miałby odejść – mówi Kamil Bukowski z Muzeum Laurensa Hammonda. Obara był szefem Muzeum Zabawek i Zabawy od 2011 roku. Jego kontrakt skończył się w listopadzie 2019 roku, ale prezydent nie przedłużył umowy. Na stanowisko bez konkursu została powołana dotychczasowa zastępczyni dyrektora Anna Tyszewicz-Obara. Do chwili zamknięcia tego numeru tygodnika Bogdan Wenta nie zmienił zdania. /bk/

ŚCO nowatorsko

Świętokrzyskie Centrum Onkologii dołączyło do nielicznych ośrodków, które wszczepiają sztuczne zwieracze cewki moczowej pacjentom cierpiącym na wysiłkowe nietrzymanie moczu. Dzięki innowacyjnemu zabiegowi, refundowanemu w całości przez NFZ, chorzy mogą wrócić do pełnej aktywności społecznej i zawodowej. Zabieg polega na założeniu mechanizmu hydraulicznego, który zastępuje naturalny zwieracz w przypadkach, kiedy jest on niewydolny albo nie działa. Uciążliwa dysfunkcja może pojawić się u mężczyzn po prostatektomii radykalnej. /mn/

reklama

**ZARZĄD
TRANSPORTU
MIEJSKIEGO
W KIELCACH**

INFORMUJE

Od soboty 18 stycznia 2020 roku zmianie ulegną godziny odjazdów autobusów **linii 45** oraz **105**. W przypadku **linii 45** dokonana została korekta czasu przejazdu w dni robocze, a przypadku **linii 105** w dni robocze, soboty i niedziele.

Prosimy o zapoznanie się z nowym rozkładem jazdy i uwzględnienie zmian podczas planowania podróży.

Relikwie w szpitalu

Relikwie świętej siostry Faustyny znajdują się w kaplicy Świętokrzyskiego Centrum Onkologii. Ich uroczyste wprowadzenie odbędzie się 13 lutego. – Dla wielu pacjentów modlitwa i obecność w kaplicy stanowią wytchnienie w chorobie. W chwilach bezsilności człowiek ucieka się do Boga, a jednym z pośredników w drodze do Stwórcy jest święta Faustyna. Cieszę się, że spełniają się pragnienia moje

i chorych. Decyzją biskupa Jana Piotrowskiego i Matki Generalnej do kaplicy ŚCO będą wprowadzone relikwie świętej Faustyny – mówi prof. Stanisław Gózdź, dyrektor ŚCO. W kaplicy szpitala znajdują się już relikwie św. Jana Pawła i św. ojca Pio. /mn/

Centrum wyróżnione

Pułkownik Paweł Chabielski, komendant Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych, odebrał w Warszawie z rąk biskupa polowego Wojska Polskiego Józefa Guzdzka wyróżnienie „Benemerenti” dla jednostki z kieleckiej Bukówki. Centrum zostało docenione „za profesjonalne przygotowanie polskich żołnierzy i pracowników wojska do służby na misjach zagranicznych, za organizowanie Międzynarodowych Kursów Obserwatorów Wojskowych oraz kultywowanie tradycji Polskich Kontyngentów Wojskowych”. Pułkownik Chabielski oraz czterech żołnierzy z Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych zostali też odznaczeni medalami „Milito Pro Christo”, które przyzna-

wane są osobom „dającym świadectwo najwyższym wartościom”. /mł/

Powitanie z bronią

Uroczyste wręczenie broni elewom pierwszego turnusu służby przygotowawczej odbyło się na terenie Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych. – Dziś, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, otrzymacie broń. To jest wielka odpowiedzialność. Państwo polskie przekazuje ją wam, byście bronili jego bezpieczeństwa – mówił pułkownik Paweł Polak, zastępca komendanta CPdMZ. Teraz przed elewami pierwszy etap intensywnego szkolenia pod okiem doświadczonej kadry dowódczej. Po nim, 22

lutego, w obecności swoich bliskich i przyjaciół ochotnicy złożą przysięgę na sztandar kieleckiego Centrum. Uroczysty apel był także okazją do przywitania nowych żołnierzy, którzy wstąpiłi w szeregi kadry CPdMZ. /mł/

Zielono im

Od 2020 roku wszystkie rejestrowane samochody elektryczne, motocykle oraz motorowery, a także pojazdy napędzane wodorem, otrzymają

tablice rejestracyjne z czarnym numerem na zielonym tle. – Rejestracja odbywa się na normalnych warunkach. Zielone tablice będą wydawane tylko osobom, które przedstawią dokumenty potwierdzające, że ich pojazd jest napędzany elektrycznie. Koszt rejestracji wynosi 180 złotych i 50 groszy – informuje Tadeusz Kot, dyrektor Wydziału Komunikacji UM. /wk/

UJK TV

Studenci kierunków humanistycznych semestr letni spędzą już w nowym budynku UJK, czyli w Centrum Komunikacji Medialnej i Informacji Naukowej. Na sześciu tysiącach metrów kwadratowych znajdują się nie tylko sale wykładowe, ale również profesjonalne studio telewizyjne. – Wszystkie urządzenia zostały już zamontowane, trwa ich konfigurowanie. Niebawem rozpoczniemy nagrywanie pierwszych materiałów. Prowadzeniem zajęć zajmą się praktycy, osoby doświadczone, oboje z kamerą i na co dzień pracujące w telewizji – informuje dr Tomasz Chrzęstek, dyrektor Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. /wk/

reklama

PLAY

telbridge **ZOSTAŃ TELEFONICZNYM DORADCĄ KLIENTA**

Zapraszamy na rekrutację!
tel. 885 122 462
 e-mail: kielce@telbridge.pl

Twój wiek nie ma znaczenia!
 Liczy się Twoje zaangażowanie!
 Optycamy składki ZUS!

ul. Zagnańska 49, III p. (róg Głębozka) / Kielce

DLA EDUKACJI 1%

TOWARZYSTWO SZKOŁY KATOLICKIEJ W KIELCACH
 ul. św. Stanisława Kostki 17
Organizacja Pożytku Publicznego
KRS 0000020686

Wystarczy wypełnić odpowiednie rubryki PIT a Urząd Skarbowy przekaże nam 1% Twojego Podatku
 wpłaty na cele statutowe: nr konta 51 8493 0004 0240 0079 6600 0003

ORGANIZATORZY:

Krajowa Wystawa Gołębi Rasowych i Drobego Inwentarza
 DRÓB • GOŁEBIE • KRÓLIKI
NAJWIĘKSZA WYSTAWA GOŁĘBI W POLSCE!
Kielce, ul. Zakładowa 1

nr1
25-26 stycznia 2020

www.krajowawystawagolebi.targikielce.pl www.pzhgridi.pl

„Raj” znów otwarty

Dobiegła końca przerwa zimowa w Jaskini „Raj” – od środy jest ona otwarta dla zwiedzających. Przerwa trwała dwa miesiące i spowodowana była koniecznością regeneracji mikroklimatu. – Miniony rok zakończył się sukcesem, obiekt odwiedziło ponad 101 tysięcy turystów, podczas gdy w 2018 roku było ich o ponad dwa tysiące mniej. Przede wszystkim wzrosła liczba odwiedzających w porach roku mniej popularnych turystycznie, czyli wczesną wiosną i późną jesienią. Na naszej stronie internetowej jest system rezerwacji, z którego warto skorzystać. Dzięki niemu można wejść do jaskini o wybranej godzinie i bez kolejki – mówi Grzegorz Pierzak, manager kompleksu „Raj”. W planach na ten rok jest kontynuacja akcji „Noce w Raju”, czyli nocnego zwiedzania jaskini oraz sąsiadującego z nią Centrum Neandertalczyka. /mn/

NFZ dla zdrowia

W każdą środę w Punkcie Obsługi Interesantów Świętokrzyskiego Oddziału NFZ przy al. IX Wieków Kielc 2a prowadzone są „Środy z profilaktyką”. W ramach akcji można m.in. zbadać ciśnienie oraz poziom cukru we krwi. NFZ co tydzień będzie skupiał się na innej tematyce, propagując zachowania prozdrowotne. Celem akcji jest edukacja i przekonanie kielczan, że profilaktyka oraz wczesne wykrycie chorób ma kluczowe znaczenie dla jakości i długości życia. Pacjenci będą mogli również odebrać materiały edukacyjne. /mn/

Może na koncert?

Niepubliczne Przedszkole i Ognisko Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo im. siostry Róży Okęckiej w Kielcach organizuje wielopokoleniowy koncert kolęd „Nad Betlejem w ciemną noc...”. Przy przygotowaniach do koncertu przedszkole współpracuje z parafią pod wezwaniem św. Wojciecha. Wystąpią w nim dzieci z Niepublicznego Przedszkola i Ogniska Wychowawczego od Sióstr Szarytek, zaś towarzyszyć im będą: akordeonista Grzegorz Michta oraz dwa połączone chóry – parafialny św. Wojciecha i rodzicielski „Charite”, składający się z rodziców, dziadków i sióstr szarytek. Chór poprowadzi Kamil Gola. Koncert odbędzie się 19 stycznia w kościele pod wezwaniem św. Wojciecha o godzinie 16.45. /bk/

Spotkanie kolędników

Już 25 stycznia odbędzie się diecezjalne spotkanie wszystkich grup kolędników misyjnych. Rozpocznie się ono o godzinie 10 w parafii Grobu Bożego w Miechowie. W jego trakcie uczestnicy poznają historię miejscowej parafii oraz spotkają się z misjonarzem z Peru, księdzem Grzegorzem Pańczykiem, a także z przedstawicielami Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci z Warszawy. O godzinie 12 biskup kielecki Jan Piotrowski odprawi Mszę Świętą, po której będzie poczęstunek. Wszyscy biorący udział w spotkaniu otrzymają upominki. Zgłoszenia grup do 23 stycznia 2020 roku pod numerem telefonu: 502 429 800. /mł/

Bezpieczniej na przejazdach

W ubiegłym roku PKP Polskie Linie Kolejowe zmodernizowały piętnaście przejazdów w województwie świętokrzyskim. Prace o wartości ponad 11 milionów złotych zostały wykonane w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych oraz budżetowych. Modernizacje polegały głównie na wymianie torów, instalacji kamer oraz oświetlenia, wymianie sygnalizatorów i nawierzchni, przebudowie zejść z peronów, jak również budowie dodatkowych rogatki. Odnowione przejazdy można zobaczyć między innymi na liniach: Kielce – Częstochowa, Skarżysko-Kamienna – Opoczno oraz Sitkówka-Nowiny – Busko Zdrój. /wk/

reklama

Serdeczne podziękowania

na zgodę

Pani Doktor Grażyny Jąkałskiej

oraz całego personelu

w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym
im. Św. Rafała w Czerwonej Górze
na oddziale wewnątrzczasym,

a także Hospicjum
im. Św. Małki Teresy z Kalkuty
w Kielcach Caritas Diecezji Kieleckiej.

Jestem wdzięczna za zaopiekowanie zdrowiem i życiem
oraz troskę i wspaniałą opiekę nad Mamą

Marią Tamborską.

Wdzięczności córka z rodziną

Kompleksowe BADANIA SŁUCHU

Współpraca z NFZ

30 lat tradycji

Ponad 500 lokalizacji w Polsce

Dziesiątki tysięcy zadowolonych pacjentów

Zapraszamy do naszych gabinetów na

BEZPŁATNE BADANIA SŁUCHU

Oddziały w Kielcach: — **SŁUCHMED**

ul. Paderewskiego 18

(parter, obok sklepu rowerowego)

czynne: pn-pt 9.00-17.00 ..... tel. 41 303 06 79

ul. Tarnowska 4

(obok Targowiska Miejskiego,

budynek Telegraf City)

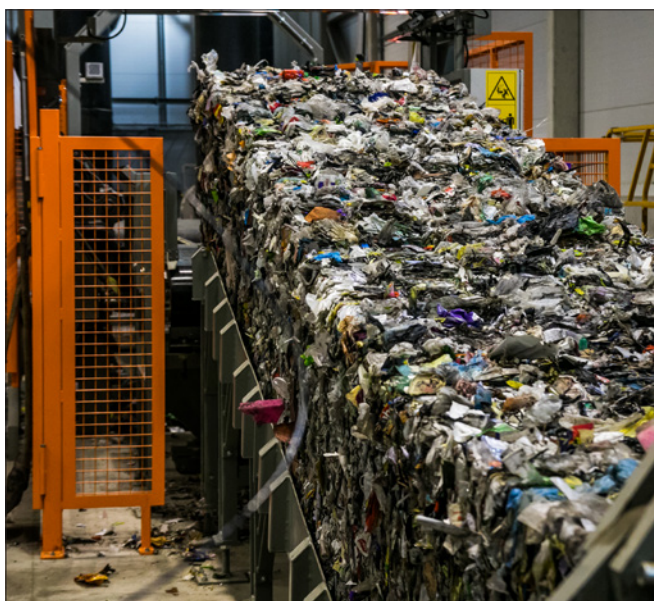
czynne: 8.00-16.0 ..... tel. 41 277 15 91, 789 218 707

ul. Paderewskiego 14

(róg Paderewskiego i Solnej)

czynne: pn-pt 8.00-16.00 ... tel. 41 366 31 67, 605 989 360

Awaria opanowana?

Awaria jednego z fermentorów była przyczyną przerwy w odbiorze odpadów przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Promniku. Niedogodności nie dotknęły Kielc, ale pozostałe gminy współpracujące z zakładem już tak.

– Udało nam się doprowadzić do tego, że od poniedziałku wznowimy przyjmowanie odpadów z gmin zewnętrznych – zapewniał Mirosław Banach, prezes spółki.

Tymczasowym rozwiązaniem problemu okazał się tzw. bajpas na drugi fermentor. – Jedna pompa zasila teraz obydwie fermentory. Połączyliśmy instalacje, dzięki czemu para jest podawana do dwóch urządzeń. To duże obciążenie, ale mamy nadzieję, że nie nastąpi awaria tej jedynej pompy – tłumaczy Mirosław Banach, prezes Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Promniku.

W siedzibie przedsiębiorstwa odbyło się spotkanie z przedsiębiorcami, na którym zostali oni poinformowani o aktualnej sytuacji. – Dzięki temu rozwiązaniu nie musimy czekać półtora miesiąca, ale już od poniedziałku sytuacja się poprawi – mówi Bogumiła Czerwiec z firmy „Zieliński”. Zadowolony jest również Mariusz Guzy z firmy „Ekom Maciejczyk”. – To w miarę uczciwe rozwiązanie. To dla nas duża uciążliwość, bo musimy tłumaczyć się, dlaczego nie odbieramy śmieci – dodaje.

W sprawę zaangażował się także senator Prawa i Sprawiedliwości Krzysztof Słoń. – Bardzo dobrze, że udało się w miarę szybko zapobiec sporym problemom. Jest to także materiał do analizy, aby uniknąć podobnych sytuacji na przyszłość. Cieszę się z reakcji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i samorządowców. Miejmy nadzieję, że od poniedziałku wszystko ruszy w dobrym kierunku – tłumaczy senator Słoń. ◀

Przyjadą z książką

Miejska Biblioteka Publiczna w Kielcach pomoże starszym i niepełnosprawnym ruchowo czytelnikom. Dzięki usłudze „Książka na telefon” bibliotekarze dostarczą im zamówione publikacje do domu.

Pomysł powstał po rozmowach z chorymi i starszymi czytelnikami biblioteki, którzy pytali, czy pracownicy nie mogliby dostarczyć im książek do domu. – Z usługi „Książka na telefon” mogą skorzystać osoby niepełnosprawne, chore, ale także starsi mieszkańcy Kielc, czyli ci wszyscy, którzy lubią czytać, lecz z różnych przyczyn nie mogą dotrzeć do biblioteki – mówi Anna Żmudzińska, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kielcach.

Zamówione materiały biblioteczne pracownicy dostarczają pod wskazany adres każdego dnia. Przy wyborze literatury czytelnicy mogą skorzystać z katalogu na stronie internetowej biblioteki, a także liczyć na pomoc bibliotekarzy. Książki można zamówić w każdej z dwunastu filii Miejskiej Biblioteki Publicznej, a usługa jest bezpłatna.

– Posiadamy dużo nowości, ale nie każdy ma dostęp do internetu, dlatego znając swoich czytelników i ich preferencje, możemy im coś doradzić, a jeżeli nawet ich nie znamy, to po rozmowie wiemy, jaką książkę polecić – tłumaczy dyrektor Żmudzińska.

Zasady korzystania z księgozbioru biblioteki są takie same, jak przy wypożyczeniu książek na miejscu. Jednorazowo można wypożyczyć do pięciu książek. Po przeczytaniu należy zgłosić, że można je odebrać. Pracownicy biblioteki dostarczą wtedy kolejne zamówione publikacje. ◀

Rok wyzwań

Z jednej strony podniesienie płacy minimalnej, wzrost akcyzy i wydłużony okres wyczekiwania na świadczenie chorobowe, z drugiej ulgi dla młodych pracowników i przedsiębiorców oraz plany wdrożenia pakietu inwestycyjnego. Rozpoczął się rok dużych wyzwań dla przedsiębiorców. Jak sobie z tym poradzą?

Od początku roku do kwoty 2600 zł brutto wzrosła w Polsce płaca minimalna. Wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem jest znaczący, bo sięga aż 350 zł brutto.

– Odczują to zwłaszcza drobni przedsiębiorcy. Mikroprzedsiębiorstwa zgłaszają wiele obaw w związku z tą zmianą. Wynagrodzenie jest znaczącym składnikiem kosztów działalności. Planując budżet roczny przedsiębiorcy muszą więc uwzględnić tę zmianę i koszty pochodne. Dla lokalnych, małych przedsiębiorstw może być to spore zagrożenie – ocenia profesor Marek Leszczyński, ekonomista z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. – Nie wiadomo jeszcze, jak przedsiębiorcy się do tego dostosują. Czy skokowy wzrost spowoduje wyeliminowanie części przedsiębiorców z rynku?

Tego na razie nie wiemy. Wydaje mi się jednak, że dla większych firm, które dysponują dużym kapitałem zmiana nie będzie specjalnie odczuwalna. Rynek zmagają się z niedoborem wykwalifikowanej kadry, więc płace w takich przedsiębiorstwach ustalane są najczęściej znacznie powyżej minimalnej stawki – zauważa ekonomista.

NIE STARCZY NA PODWYŻKI DLA NAJLEPSZYCH?

Podobne obawy wyrażają przedsiębiorcy, zwłaszcza ci, którzy działają w sektorze MSP. – Zatrudniamy ponad dwadzieścia osób, a część z nich otrzymuje właśnie płacę minimalną. Boli mnie to, że przez konieczność podniesienia pensji osobom najmniej zarabiającym będę dysponowała mniejszą pulą na podwyżki dla reszty osób, które na nie zasługują, a zarabiają powyżej płacy minimalnej. W styczniu zawsze podnosiliśmy pensje osobom, które niekoniecznie zarabiała najniższą stawkę, ale po prostu zapracowały sobie na to swoją pracą. W tym roku musimy się z tym wstrzymać, ponieważ skutki podniesienia płacy minimalnej będziemy mogli ocenić najwcześniej za kilka miesięcy – ubolewa Marta Płusa, kierownik Hotelu Aviator.

Przedsiębiorcy obawiają się też poważniejszych skutków, wynikających ze zwiększenia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. – Dla pracowników nie jest to aż tak duża podwyżka, ale dla pracodawcy - bardzo znacząca. Wzrosły podatki i koszty. W sumie zatrudnienie jednego pracownika

autor: Piotr Wójcik

reklama

zatwierdzone przez Kierownika

Promocja
16.01-27.01.2020

18.90

2.19

6.98

Kark wołowy bez kości/kg
Kraj pochodzenia: Polska

Jabłka mix/kg
Kraj pochodzenia: Polska

Golonka indycza/kg
Kraj pochodzenia: Polska

Spółem KIELCE

Gama

i zapłacenie mu najniższej krajowej kosztuje przedsiębiorcę około 3200 zł, a w ubiegłym roku było to około 2700 zł – wylicza Marta Płusa i dodaje, że skutki podwyżek już są odczuwalne. – Od stycznia w górę poszły ceny niektórych usług i produktów. Hotel to również restauracja i SPA, więc dodatkowym obciążeniem są dla nas nie tylko wyplaty, ale i drożące produkty spożywcze czy kosmetyczne oraz chemiczne. W wyniku podwyżki akcyzy wzrosły też ceny alkoholu. Wszystko to razem wzięte sprawia, że być może będziemy zmuszeni pochylić się nad zmianami w cennikach – mówi kierownik Hotelu Aviator.

MŁODZI ZYSKAJĄ

Zmianą, którą pozytywnie oceniają osoby prowadzące działalność gospodarczą jest natomiast szereg nowych form wsparcia dla młodych pracowników, w tym między innymi wprowadzenie zerowego PIT dla osób, które nie ukończyły 26 lat.

– To bardzo dobre rozwiązanie dla dopiero stawiających pierwsze kroki na rynku pracy. Dzięki temu mogą oni dostać wyższą pensję, a dla nas nie wiąże się to ze zwiększeniem kosztów zatrudnienia. Dla kogoś, kto wchodzi w dorosłość każda złotówka jest ważna. Mamy sporo pracowników do 26. roku życia i cieszymy się, że łatwiej będzie im się utrzymać samodzielnie – ocenia Marta Płusa.

Zwolnienie z podatku to jeden z instrumentów mających aktywizować zawodowo młodych ludzi. Zdaniem ekonomistów

bardzo ważne są również te narzędzia, które nie tylko ułatwią im stawianie pierwszych kroków na rynku pracy, ale i pobudzą ich przedsiębiorczość. – Bardzo ważne jest odroczenie składek ZUS-owskich dla tych osób i zmniejszenie obciążeń podatkowych. Potrzebna nam jest klasa przedsiębiorców i budowanie klasy średniej. Słyszymy zapowiedzi wprowadzenia pakietu proinwestycyjnego dla przedsiębiorców. Rząd pracuje nad instrumentami mającymi zachęcać do inwestowania w nowe technologie. Sytuacja na rynku pracy temu sprzyja. To dobry moment, by wprowadzić system ulg, zwolnień i preferencji dla przedsiębiorców, którzy inwestują w naukę i technologie. W dłuższej perspektywie doprowadzi to do wzrostu wynagrodzeń – ocenia prof. Marek Leszczyński.

TRUDNIEJ O ZWOLNIENIE

W 2020 roku zmieni się też sytuacja związana ze zwolnieniami lekarskimi. Do sześciu miesięcy zostanie wydłużony tak zwany okres wyczekiwania dla osób prowadzących działalność gospodarczą, a do trzech – dla zatrudnionych na etacie. Ma to ukrócić nieuczciwą praktykę, związaną z opłacaniem przez niektórych przedsiębiorców przez kilka miesięcy wysokich składek ZUS, a następnie pobieraniem wysokiego zasiłku chorobowego.

– Trzeba eliminować z rynku osoby nieuczciwe, które nadużywają zaufania. ZUS musi bilansować swoje wpływy i wydatki. We wprowadzonych regulacjach chodzi o zniechęcenie do nieuczciwych praktyk związanych z wyludzaniem wysokich zasiłków chorobowych. Poszkodowane mogą być jednak te grupy, które korzystają ze zwolnień w sposób uzasadniony i uczciwy. To osoby przewlekle chore, niepełnosprawne czy matki chorych dzieci. Z punktu widzenia interesów publicznych jest to jednak posunięcie dobre. Być może lepszym rozwiązaniem byłoby zaostreżenie kontroli, które nie kończyłyby się tylko cofnięciem świadczenia, ale dotkliwymi konsekwencjami finansowymi – sugeruje profesor Leszczyński i dodaje, że wszystkie zmiany i regulacje mają zbilansować sytuację ekonomiczną.

– Dopiero gdy poskładamy niwelowanie różnic dochodowych z polityką proinwestycyjną stymulującą przedsiębiorczość uzyskamy dobry, synergiczny układ – kwituje. ◀

reklama

Co by tu w ferie zmajstrować?

Dwutygodniowa przerwa od szkoły zbliża się wielkimi krokami. Co zrobić, żeby dzieci wykorzystały ją jak najbardziej efektywnie i nie spędziły tego czasu przed ekranem komputera?

W Kieleckim Centrum Kultury warsztaty teatralne i plastyczne to już tradycja. Na nich jednak atrakcje się nie kończą. Uczestnicy ferii z KCK będą mogli wziąć udział w otwartej próbie teatru „Pegaz” oraz obejrzeć projekcję filmową, składającą się z fragmentów najciekawszych spektakli.

LABIRYNT W KCK

– Mamy również niespodziankę dla wszystkich miłośników kultury – informuje Robert Wieczorek z impresariatu KCK. – Chcemy im pokazać naszą placówkę od kulis i zrobić otwarte zwiedzanie w formie labiryntu. Dzieci odkryją, co dzieje się za sceną, gdzie odpoczywają artyści i dokąd prowadzą tajemnicze korytarze. Myślę, że to będzie bardzo ciekawa wyprawa.

Wisienką na torcie ma być uroczyste otwarcie nowej przestrzeni dla dzieci, w której pojawi się między innymi basen pełen piłek oraz zjeżdżalnia. Rodzice będą mogli w tym czasie odpocząć i sięgnąć po książkę z półki bookcrossingowej.

– Wstęp na wszystkie wydarzenia jest wolny – informuje Wieczorek. – Proponujemy jednak, żeby osoby zainteresowane zwiedzaniem oraz warsztatami plastycznymi zapisały się na nie z wyprzedzeniem.

FERIE NIE TYLKO DLA DZIECI

Mali artyści wykorzystają swoje umiejętności także w „Zameczku”. Ferie wypełnią im warsztaty fotograficzne, plastyczne, wokalne i taneczne.

Zimowe Atelier „Węlną malowane” to propozycja dla fanów sztuki, którzy wykonają obrazy techniką filcowania na mokro i sucho. Będą mogli rozwijać swoją kreatywność również podczas warsztatów graficzno-fotograficznych. Na wielbicieli występów na scenie czeka Zimowe Studio Piosenki. Uczestnicy zajęć poćwiczą dykcję, przepięknie i głos, ale również dowiedzą się, jak edytować dźwięk.

Warsztaty taneczne to z kolei opcja dla wszystkich: dzieci, młodzieży, dorosłych, a nawet seniorów. „Zameczek” uruchamia pięć grup o różnym stopniu zaawansowania z możliwością wyboru dowolnego stylu tańca. – Nasza oferta na ferie jest bardzo różnorodna, każdy znajdzie coś dla siebie – przekonuje Teresa Wołczyk-Rosołowska, dyrektorka DK „Zameczek”. – Wszystkie zajęcia są odpłatne, ich ceny wahają się od 50 do 70 złotych, a liczba miejsc ograniczona.

BASEN, ŁYŻWY, KARATE?

Sportowcy też znajdą coś dla siebie. MOSiR oferuje zajęcia z nauki pływania oraz darmowe wejścia na baseny dla dzieci i młodzieży. W akcji bierze udział pięć kieleckich pływalni: Foka, Orka, Delfin, Mors oraz Jurajska.

– Darmowe wejścia proponujemy między godziną 10 a 13.45, za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej – informuje Jadwiga Głowacka, kierownik działu organizacji imprez sportowych MOSiR. – Jeżeli pogoda dopisze, zapraszamy również na lodowisko przy ulicy Szczecińskiej.

MOSiR organizuje także półkolonie dla dzieci od siódmego do dwunastego roku życia. Uczestnicy będą mogli skorzystać z zajęć karate, nauki pływania, spotkań na ścianie wspinaczkowej oraz różnego rodzaju gier zespołowych. Nad całością będą czuwać wychowawcy.

Szczegółowe informacje dotyczące ofert poszczególnych placówek można znaleźć na ich stronach internetowych. ◀

Nie tylko Zagnańska

Bieżący rok będzie pracowity dla drogowców. Ich budżet opiewa na 156 mln zł. W planach, oprócz kontynuacji dużych inwestycji jest sporo remontów osiedlowych dróg

Najważniejsza przebudowa trwa na ulicach Zagnańskiej i Witosa. Prace rozpoczęły się w połowie zeszłego roku, ale niewykluczone, że pod koniec 2020 roku już przejeździemy wyremontowanymi drogami. Wykonawcą jest firma Strabag, a drogowcy, pomimo niesprzyjającej aury, nie zwalniają tempa. Wschodnia jezdnia (od strony cementarza) ulicy Zagnańskiej od węzła Skrzetle do skrzyżowania z ulicą Witosa jest już praktycznie gotowa.

- Wiosną wykonawca planuje przepięcie ruchu na nową jezdnię. Kolejnym etapem będzie rozbiórka jezdni zachodniej i budowa od podstaw nowej - informuje Jarosław Skrzydło, rzecznik Miejskiego Zarządu Dróg.

Na ulicy Witosa wykonane są już dwa odcinki o długości około 800 metrów. Obecnie trwają prace nad budową obiektów mostowych na Silnicy w rejonie ulicy Warszawskiej.

POWSTAŁA NOWA ULICA

Wykonana jest już ulica Nowoszybowcowa - 700-metrowy odcinek przebiegający w nowym śladzie od skrzyżowania ulicy Witosa z Warszawską do skrzyżowania ulicy Radomskiej z Szybowcowa. Ułożono tam już wiążącą warstwę asfaltu. Przed świętami udostępniono nowe rondo u zbiegu ulic Radomskiej i Szybowcowej.

Ulica Zagnańska zostanie wyremontowana od Jesionowej do granic miasta. Do skrzyżowania z ulicą Witosa, gdzie jest największy ruch, będzie dwujezdniowa, zaś dalej - jednojezdniowa. Miejski Zarząd Dróg zdecydował się na budowę rond na dotychczasowych skrzyżowaniach z ulicami Witosa oraz Piaski Małe. Priorytetem ma być najbezpieczniejsze

skomunikowanie terenów, gdzie są zlokalizowane firmy. Ulica Witosa będzie dwujezdniowa do ulicy Karczunek. Na wysokości osiedla „Dąbrowa” przebiegnie w jednym śladzie. Na istniejących skrzyżowaniach ulicy Witosa powstaną ronda. Dzięki ulicy Nowoszybowcowej arteria zostanie połączona z ulicą Radomską. Przebudowa będzie kosztowała ponad 133 miliony. 85 procent tej kwoty pokryją środki unijne.

WIADUKT I DROGI OSIEDLOWE

Tempo prac nie zwalnia także przy przedłużeniu ulicy Olshewskiego. Zostanie ona połączona ze skrzyżowaniem ulic Zagnańskiej i Witosa. Łącznie powstanie półtora kilometra nowej arterii. Zaawansowanie robót znacznie przekracza zakładany harmonogram. - Wykonawca wyprzedza go o około 30 procent w stosunku do pierwotnych założeń. W tej chwili skupia się na budowie dojazdów do wybudowanego już wiaduktu nad linią kolejową Kielce-Warszawa. Prace drogowe są wykonane w 90 procentach - dodaje rzecznik MZD.

Termin realizacji to październik tego roku, ale patrząc na zaawansowanie prac jest spora szansa na wcześniejsze zakończenie inwestycji.

Miejski Zarząd Dróg ma także w planach remonty mniejszych, osiedlowych ulic. Prace zostaną wykonane na ulicach Barwinek, Czachowskiego, Skalistej, Miłej, Prostej, Naruszewicza, Słowackiego i Wydryńskiej.

- Rzeczywiście w tym roku większość naszych inwestycji to drogi lokalne, które nie należą do podstawowego układu komunikacyjnego miasta. One są bardzo istotne dla poszczególnych grup mieszkańców i od wielu lat figurowały w wieloletnim planie inwestycyjnym, a dopiero w tym roku będą wdrożone do realizacji. Większość prac na tych ulicach rozpocznie się w drugiej połowie roku - informuje Jarosław Skrzydło.

Co ważne, nie tylko kierowcy odczuwają zmiany. W tym roku drogowcy zwiększyli budżet na remonty chodników z dwóch do czterech milionów złotych. Do tego ruszą prace przy projekcie Kielecki Rower Miejski, który zakłada m.in. budowę nowych dróg rowerowych. ◀

DECORTREND

www.decortrend.pl

LEGNICKA 28

KIELCE, Plac REM-WOD

czynne: Pon - Pt: 8⁰⁰ - 16⁰⁰
Sob: 8³⁰ - 14⁰⁰

WYPALACZ SADZY 40G

CZYSTY PIEC I KOMIN

0⁹⁰ ~~1⁵⁰~~

MEGA OKAZJA

8⁹⁰ ~~1⁹~~

MEGA OKAZJA

WYPALACZ SADZY 1 KG

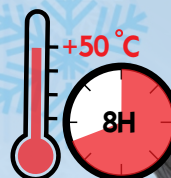
CZYSTY PIEC I KOMIN

WKŁADKI GRZEWCZE DO BUTÓW

IDEALNE DLA NARCIARZY

1⁵⁰ ~~7⁵⁰~~

MEGA OKAZJA

2 szt.

7⁰⁰ ~~1²~~

MEGA OKAZJA

GUMOWE RAKI NA BUTY

ANTYPOŚLIZGOWE

ZAKRES ROZMIARÓW 36-44

29³⁹

MEGA OKAZJA

LATARKA CZOŁOWA

CZUJNIK RUCHU

ZASIĘG DO 800 M

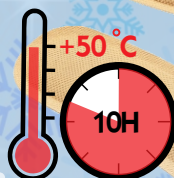

WKŁADKI GRZEWCZE DO BUTÓW

IDEALNE DLA NARCIARZY

8⁹⁰ ~~1⁹~~

MEGA OKAZJA

MASKA OCHRONNA
NA TWARZ

ROZMIAR UNIWERSALNY

OCHRONA PRZED MROZEM

3⁵⁰ ~~7⁵⁰~~

MEGA OKAZJA

WKŁADKI DO BUTÓW

OCEIPLANE Z ALUMINIUM

ZAKRES ROZMIARÓW 21-29 CM

2⁵⁰ ~~7⁹⁰~~

MEGA OKAZJA

OCHRONA PRZED MROZEM

8⁹⁰ ~~1⁹~~

MEGA OKAZJA

LAMPION + ŚWIECA LED

WYPRZEDAŻ
ŚWIEC I LAMPIONÓW - 50%

6⁹⁰ ~~1⁹~~

MEGA OKAZJA

KOMINIARKA NARCIARSKA

ZE STREFĄ FILTROWANIA

TERMOAKTYWNA

9⁹⁵ ~~2⁴~~

MEGA OKAZJA

WAŁEK ANTYPRZECIĄGOWY 90 CM

POD DRZWI LUB OKNO

DUŻY WYBÓR WZORÓW

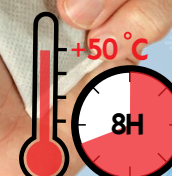
WKŁADKI GRZEWCZE DO RĘKAWICZEK

IDEALNE DLA NARCIARZY

1⁵⁰ ~~4~~

MEGA OKAZJA

2 szt.

OFERTA WAŻNA OD 20.01.2020 DO 02.02.2020 LUB DO WYCZERPIANIA ZAPASÓW

DECORTREND

www.decortrend.pl

ŁADOWARKA USB 2A
FUNKCJA QUICK CHARGE
DOSTĘPNE RÓŻNE WARIANTY

2⁹⁰ ~~9⁵⁰~~
WYPRZEDAŻ
NOWOROCZNA

WODOODPORNY POKROWIEC NA MATERAC
90X200 / 140X200 / 160X200
MEMBRANA POLIURETANOWA
BEZPIECZNY DLA NIEMOWLĄT
NIE ODPARZA

82% BAWĘŁNA
18% POLIESTER

24⁰⁰ ~~39~~
MEGA OKAZJA

LEGNICKA 28
KIELCE, Plac REM-WOD
czynne: Pon - Pt: 8⁰⁰ - 16⁰⁰
Sob: 8³⁰ - 14⁰⁰

6⁹⁰ ~~14~~
WYPRZEDAŻ
NOWOROCZNA

MASZYNA DO KROJENIA ZIEMNIAKÓW
KRAJALNICA DO FRYTEK

SZCZYPCE KUCHENNE 25,5 CM
RÓŻNE KOLORY

1²⁵ ~~4⁹⁰~~
WYPRZEDAŻ
NOWOROCZNA

GRUBE PRZĘCIERADŁO BEZ GUMKI
DUŻY WYBÓR KOLORÓW
100% BAWĘŁNA
160 X 200 CM

POLSKI GWARANCJA
PRODUKT JAKOŚCI

14⁵⁰ ~~37~~
WYPRZEDAŻ
NOWOROCZNA

ZAWIĘZKA DO SZAFY
PRZYJEMNY ZAPACH LAWENDY
PRZECIWIW MOŁOM

1⁵⁰ ~~2⁵⁰~~
MEGA OKAZJA

ZESTAW PĘDZLI - 3 SZT.

1⁹⁵ ~~5⁹⁰~~
WYPRZEDAŻ
NOWOROCZNA

14⁰⁰ ~~29~~
WYPRZEDAŻ
NOWOROCZNA

PODUSZKI 70X80 CM
DUŻY WYBÓR WZORÓW

9⁰⁰ ~~29~~
MEGA OKAZJA

TRADYCYJNE BAŃKI PRÓŻNIOWE
BEZOGNIOWE Z POMPKĄ

ZADBAJ O ZDROWIE

1⁹⁵ ~~4⁹⁰~~
MEGA OKAZJA

CENA DOTYCZY KOMPLETU (2 SZTUKI)
OPASKI UCISKOWE / STABILIZATORY NA:

ŁOKIEĆ 21 x 8,5 CM

KOSTKĘ 21 x 8,5 CM

KOLANO 26 X 12,5 CM

7⁵⁰ ~~14~~
WYPRZEDAŻ
NOWOROCZNA

POJEMNIK NA TABLETKI
ORGANIZER NA LEKARSTWA

OFERTA WAŻNA OD 20.01.2020 DO 02.02.2020 LUB DO WYCZERPANIA ZAPASÓW

Mam pomysł *na KCK*

- Kieleckie Centrum Kultury to największa miejska instytucja kultury. Jaką ma Pani koncepcję na jej funkcjonowanie?

- Gdy przyszedłam do KCK, zadałam sobie pytanie: czego mi w nim brakuje. Okazuje się, że brakuje pracowni edukacyjnych i sal do działalności artystycznej. Dolne foyer jest zupełnie nieodkryte, te korytarze, hole czy małą kostiumierię trzeba otworzyć dla mieszkańców. Stąd też narodził się projekt, dzięki któremu powstanie tam tak zwana manufaktura sztuki, czyli pracowni sztuki dla osób chcących nauczyć się czegoś więcej niż to, co w tej chwili proponują instytucje kultury. Sporządziłam też długą listę tego, co muszę zrobić. Spotykam się z artystami i różnymi twórcami. Dostaję od nich mnóstwo wskazówek. Już teraz jesteśmy w trakcie urządzania pokoju matki z dzieckiem i wyspy do zabaw, remontujemy też salę do zajęć teatralnych Marka Tercza.

- Ambitnych planów nie zweryfikuje budżet? KCK ma do wydatania siedem milionów złotych. To dużo?

- Zawsze może być więcej. Jeżeli chcielibyśmy przygotować widowisko takie jak na przykład robi Teatr Roma: „Upiór w Operze czy „Miss Sajgon”, to jego koszt wynosi około półtora miliona złotych. Z drugiej strony możemy zarabiać pieniądze. Wynajmujemy pomieszczenia, sprzedajemy bilety, organizujemy spotkania. I te rzeczy komercyjne możemy potem przekładać na działania niekomercyjne. Robimy też audyt energetyczny, by ubiegać o pieniądze na projekt fotowoltaiczny i trochę zaoszczędzić.

- Pomimo, że dopiero objęła Pani stanowisko dyrektora, to już udało się Pani uratować Festiwal Firmament, który wcześniej nie otrzymał dofinansowania z budżetu miasta.

- Stwierdziłam, że szkoda mi imprezy, która ma 15-letnią tradycję i tych ludzi, którzy ją tworzą. Szczególnie, że to spora widowia. Na jednym z koncertów było około trzystu osób, więc to pokazuje, że istnieje zainteresowanie takim wydarzeniem. Jesteśmy różni i każdy z nas ma prawo dostępu do kultury. Nie nam decydować co lepsze, a co gorsze, my jesteśmy od proponowania różnych wydarzeń.

- Przeglądałam kalendarz wydarzeń na ten rok i już teraz widzę, że KCK będzie organizatorem sporej liczby koncertów ogólnopolskich gwiazd. Na to jest zapotrzebowanie?

- Chciałabym, żeby kielczanie nie musieli jeździć na koncerty do Warszawy, Krakowa czy Łodzi. Mamy cały repertuar na 2020 rok. Za chwilę przyjedzie do nas Korteż, jesteśmy w trakcie podpisania umowy z Organkiem, na Dzień Kobiet zaplanowaliśmy koncert Kilijańskiego. Podzieliliśmy sobie repertuar na segmenty. Koncerty wykonawców z top list radiowych, wydarzenia artystyczne związane z tak zwaną kulturą wysoką, działania społeczne, czyli spotkania, rozmowy i debaty. I promowanie twórców lokalnych. Zmieniamy też charakter Galerii Winda. Oprócz wystaw stałych rozszerzamy jej działalność w zakresie edukacji artystycznej.

- Jaki ma Pani pomysł na jedną ze sztandarowych imprez KCK, czyli Off Fashion?

- Jestem zwolenniczką tego, że jeżeli już wydajemy na coś pieniądze, to musi się to łączyć z naszą lokalną kulturą. Jeżeli robimy Off Fashion, musimy sobie zadać pytanie: po co. Żeby wspomóc młodych projektantów. Nie mamy w Kielcach wielkiego przemysłu odzieżowego. Nie mamy tu marek globalnych, nie mamy czasopism modowych. Mamy kilka zakładów krawieckich i kilka firm, które szyją odzież użytkową.

Jeżeli promujemy projektantów z Polski, to oni nie powinni przyjeżdżać do nas z kolekcjami dyplomowymi, które pokazują na każdym konkursie uczelni czy dniu modowym. Jeśli robimy Off Fashion, możemy rzucić temat związany z regionem. Wtedy wiem, że projektant musi zmierzyć się z tym, czym charakteryzuje się nasza kultura: Rafał Olbiński, sztuka ludowa województwa świętokrzyskiego, ceramika ćmielowska czy krzemień pasiasty. Myślę też o tym, żeby oprócz cenionych polskich projektantów, uczestników oceniali profesorzy z Akademii Sztuk Pięknych.

Chciałabym skrócić Off Fashion do jednego dnia. Musimy sobie odpowiedzieć na pytanie czy za te środki, które przeznaczamy na imprezę 2-3 dniową nie warto wspomóc kogoś przy realizacji innego projektu. Trzeba się nauczyć racjonalnego

wydawania pieniędzy. Myślę także o większym sponsorze dla OffFashion, bo każdy podobny konkurs ma takiego sponsora strategicznego.

- A co z innymi znanymi festiwalami jak Nurt i Anima Mundi?

- Kiedy obserwowałam festiwal Nurt, zastanawiałam się dlaczego większość widzów ma powyżej 50 lat? Dlaczego nie było na nim młodzieży i studentów? Dlaczego nie ma tam żadnych filmów związanych z naszym regionem? Kolejna sprawa: w jury brakuje mi młodych ludzi, którzy też mogą mieć inny pomysł na ten festiwal. Przyzwyczailiśmy się do obecnej formuły, ale pytanie czy ona się sprawdza w obecnych czasach? Być może Nurt trzeba zrobić w czerwcu lub lipcu, wyjść z nim na zewnątrz, zrobić kino letnie. Tegoroczny finał wypadł w środę i skończył się o godzinie 23. Ile osób przyjdzie wiedząc, że potrwa tak długo, a oni rano muszą iść do pracy? To szczegóły, ale wpływają na całość.

Co do Anima Mundi, trzeba by zmienić formułę tego festiwalu. Jestem rozczarowana tym, jak niewiele osób słuchało koncertów. Na tym w katedrze było zaledwie kilka. Wydarzenie warto kontynuować, ale trzeba je uwspółcześić.

- Co Pani myśli o konkursie „Życie jest piękne”? Kielczanie chyba go trochę niedoceniają, w odróżnieniu od fotografów...

- Opinie muszą się gdzieś zderzyć. Żeby ograniczyć koszty i kontynuować konkurs, należy otworzyć go na ludzi. Na przykład

wydruki przez miesiąc powinny być na Placu Artystów zamiast na budynku KCK. To generuje spore oszczędności. Myślę też o drugim konkursie, który promuje tylko nasz region. Jest sporo fotografików i powinniśmy pokazywać Kielce ich oczami.

- Ma Pani także pomysł na to, jak szerzyć kulturę na kieleckich osiedlach.

- Chcemy organizować koncerty plenerowe. Osiedlowe kluby nie zrobią dużego koncertu, bo nie mają zaplecza. My dysponujemy taką sceną i możemy raz na dwa-trzy tygodnie wyjeżdżać na osiedla. Osoby starsze czy duże rodziny mają czasem ograniczony dostęp do centrum miasta, a na osiedlach niewiele się dzieje. Chcemy to zmienić.

- Zamierza Pani ożywić przestrzeń przed KCK? Wyjść na zewnątrz w okresie letnim?

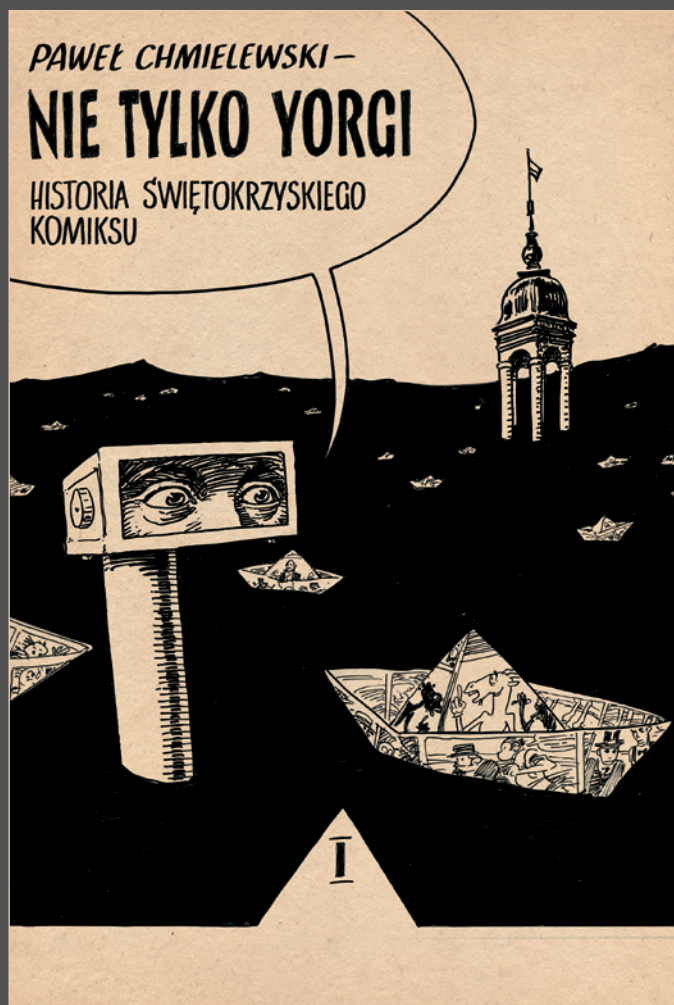
- Budynek musi żyć nie tylko w środku. Moim marzeniem jest zbudowanie takiego kulturalnego centrum na okres letni, w którym pojawią się punkty gastronomiczne, leżaki, miejsce do odpoczynku i czytania książek. Do tego letnia scena i wodny plac zabaw w miejscu, gdzie są fontanny. Jesteśmy na etapie ustaleń i mam nadzieję, że w tym roku uda się to zrobić.

- Dziękuje bardzo za rozmowę. ◀

reklama

The advertisement features a woman on the left wearing a pink knit beanie, a thick pink scarf, and a black leather jacket. On the right, the Radio eM logo is displayed in red, with 'RADIO eM 107,9 FM' below it. The text 'ABC ZDROWIA' is written in large, white, distressed letters, with 'ZDROWIA' in red. Below this, it says 'zapraszam, Aleksandra Niemczyk' in a white script font, and 'wtorek 10.10' in a white sans-serif font at the bottom.

ROZDZIAŁ I Jak ugryźć sto tysięcy rysunków?

Trzy tomy o komiksie

Nie tylko Yorgi. Historia świętokrzyskiego komiksu to tytuł publikacji Pawła Chmielewskiego, która ukaże się 20 stycznia nakładem Stowarzyszenia Twórczego „Zenit”. Trzatomowa książka będzie pierwszym tego typu wydawnictwem o dziejach komiksu w jednym regionie Polski

– Nikt jeszcze nie opracował monografii komiksu w jednym regionie, a w zasadzie historyjek obrazkowych i wszystkich rysunków, które przypominają komiks. Kielce będą pierwsze – mówi Paweł Chmielewski, redaktor naczelny magazynu kulturalnego „Projektor” i autor książki.

ZA NAMOWĄ ZNAJOMYCH

Skąd pomysł? – Piszę o komiksie i popkulturze już od kilkunastu lat. W pewnym momencie znajomi, którzy zajmują się krytyką komiksową i sami tworzą obrazkowe historie, podsunęli mi pomysł, żebym napisał coś w rodzaju historii komiksu w Kielcach i całym regionie. Stwierdzili, że jeżeli nie zrobię tego teraz, to taka publikacja nigdy nie powstanie, bo pamięć ludzka jest bardzo ulotna. Drugim powodem było to, że otrzymałem stypendium twórcze z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i mogłem odłożyć wszystkie inne zajęcia, żeby przez kilka miesięcy zająć się pisaniem – tłumaczy Chmielewski.

Tytuł książki nawiązuje do najbardziej znanego kieleckiego bohatera komiksowego. Publikacja obejmuje przegląd autorów oraz komiksów wydanych na łamach prasy i w formie albumowej. Autor przedstawia w niej rolę wydawców czasopism, życiorysy twórców, przemiany historyczne, wpływ wydawanych komiksów na inne dziedziny kultury i związki z ideami panującymi w danej epoce. Znajdą się w niej również informacje o przedrukach w prasie kieleckiej i lokalnych mutacjach gazet ogólnopolskich.

KOSTRZEWSKI PIONIEREM

Pierwszy tom książki, zatytułowany *Bill i Walenty Grypka atakują!*, obejmuje lata 1859-1948. – Kielczanie, którzy choć trochę interesują się sztuką i historią, na pewno kojarzą Franciszka Kostrzewskiego. Początki jego kariery związane są z terenami między Kielcami a Sandomierzem. Później zaczął współpracować z ilustrowanymi czasopismami w Warszawie. W 1859 roku w „Tygodniku Ilustrowanym” opublikował pracę „Historyja Jedynaczka”. To 32 obrazy, pierwszy polski komiks. Druga data jest umowna, bo nawiązuje do czasów po II wojnie światowej, kiedy Kielce nie miały własnej gazety lokalnej i o tym, co działo się w naszym regionie, trzeba było czytać w gazetach wydawanych w Radomiu i Częstochowie – wyjaśnia autor publikacji.

Ta część książki ma sześć rozdziałów. Pierwszy jest poświęcony Kostrzewskiemu i jego czasom, w tym także czasopismom, z jakimi współpracował, oraz jego naśladowcom, którzy po przeczytaniu „Jedynaczka” zaczęli tworzyć komiksy w polskiej prasie. W dalszych częściach autor przedstawia komiks amerykański w kieleckich gazetach międzywojnia, Koziołka Matołka i jego wpływ na kulturę, przełomową „historyjkę z dymkami”, powstałą w Ćmielowie, gazety „gadzinowe” okre-

su II wojny światowej i początki socrealistycznego komiksu w regionalnej prasie powojennej.

– W książce nie mogło zabraknąć najsłynniejszego świętokrzyskiego obywatela komiksowego z Pacanowa, ale oprócz podania informacji o tym, jak powstawał, opowiadam też o odbiorze czytelniczym, o tym, co się działo z komiksem podczas wojny, i jak Koziołek Matołek stał się ikoną popkulturową. Na uwagę zasługują także rozdział poświęcony Stefanii Bańdo z Ćmielowa, która przez kilka lat pisała komiks zatytułowany *Przygody Fucinki*. Była pierwszą kobietą, która rysowała komiksy w Polsce – wylicza Chmielewski.

Książka ma 124 strony formatu A4 i zawiera 91 ilustracji, dokładne indeksy nazwisk, postaci komiksowych oraz publikacji. Egzemplarze dostępne będą wyłącznie w subskrypcji. Kolejne tomy ukażą się jeszcze w tym roku i będą nosić tytuły: *Dawno temu na ulicy Sienkiewicza (1949-2006)* oraz *Paint-Men: Przyszłość, która nadeszła (2007-2019)*. ◀

reklama

GOLA OPTYK
SALON OPTYCZNY

Potrzebujesz okularów?
 Masz problem z widzeniem z bliska lub z daleka?

W naszym Salonie bezpłatnie i profesjonalnie zbadasz swój wzrok!

Gwarantujemy komfort widzenia, konkurencyjne ceny i profesjonalną obsługę!

Zaufaj naszemu doświadczeniu!

www.golaoptyk.pl
 fb.com/golaoptyk
 instagram.com/golaoptyk

ul. Wspólna 1, Kielce
tel. 503 771 509

reklama

KREDYTY POŻYCZKI CHWILÓWKI

biuro kredytowe oferuje:

kredyty gotówkowe i konsolidacyjne do 200 000 zł

chwilówki i pożyczki bez bik (z komornikiem również)

Zadzwoń już dziś lub przyjdź do biura
Kielce, ul. Sienkiewicza 28, tel. 537 000 987
woj. świętokrzyskie - dojazd do Klienta!

**ZWROT PODATKU Z ZAGRANICY
ROZLICZENIA Z ZAGRANICZNYMI
URZĘDAMI SKARBOWYMI
KINDERGELD – zasiłki na dzieci**

„SIS” Kancelaria Prawno-Finansowa
25-334 Kielce,
ul. Winnicka 24; tel.: 41 249 57 83
www.zwrotpodatku-sis.pl

**CZYSZCZENIE
FARBOWANIE
ODNAWIANIE**

- KOŻUCHY
- FUTRA
- ODZIEŻ ZE SKÓR LICOWYCH I ZAMSZOWYCH

KIELCE
ul. Romualda 3 (pawilon)

☎ 41 3455843

uniskor@interia.pl

Nowa okupacja

Chyba nikt, kto choć w niewielkim stopniu zna historię II wojny światowej nie nazwie tego, co się stało 15 stycznia 1945 roku w Kielcach wyzwoleniem. Można się spierać o wiele aspektów dotyczących tamtych wydarzeń, ale jedno jest pewne: jeden okupant zastąpił drugiego

autor: Michał Łosiak

Już latem 1944 roku Armia Czerwona utworzyła między Baranowem a Sandomierzem tzw. przyczółek baranowski-sandomierski. Wywołało to panikę wśród Niemców, którzy postanowili rozpocząć ewakuację Kielc. Chodziło głównie o urzędy i zakłady przemysłowe.

– Doszczętnie ogołocoło największe z nich. Możemy wymienić tu Hutę Ludwików, z której wywieziono maszyny, materiały produkcyjne, surowce, a nawet złom. Od tamtego czasu nasze miasto stało się celem nalotów radzieckiego lotnictwa. Atakowano elektrownię miejską tuż przy kościele św. Krzyża, mniej więcej w miejscu dworca autobusowego. Niemcy jednak nie chcieli oddać Kielc bez walki – mówi Konrad Otwinowski z Muzeum Historii Kielc.

Dotychczasowi okupanci wzniesli trzy linie obronne rozpościerające się pomiędzy Stopnicą, Chmielnikiem i Suchedniowem, a także Przysuchą i Nowym Miastem oraz na linii Nidy i Pilicy.

„WYZWOLENIE”

Atak Armii Czerwonej na Kielce wyznaczał początek tzw. operacji wiślańsko-odrzańskiej. Rozpoczęła się ona 12 stycznia o godzinie 5 rano. Na południe od naszego miasta w rejonie Morawicy i Lisowa odbyła się jedna z największych bitew pancernych II wojny światowej.

– Jaką wagę przywiązywali Niemcy do walk o rejon Kielc może świadczyć to, że właśnie tutaj po raz pierwszy na front wschodni sprowadzono najnowsze czołgi, Tygrysy Królewskie – przypomina Konrad Otwinowski. W zdobycie stolicy regionu zaangażowane były siły I Frontu ukraińskiego dowodzone przez marszałka Koniewa. 15 stycznia sowieci wkraczają do Kielc. – W samym mieście Niemcy zorganizowali kilka punktów oporu. Walki toczyły się m.in. w rejonie dworca kolejowego. Na terenie miasta spalonych zostało aż 40 pojazdów pancernych – dodaje nasz rozmówca. Co ciekawe, dzień później wycofujące się wojska niemieckie opanowały nasze miasto jeszcze na kilka godzin.

EPIDEMIA CZERWONEJ ZARAZY

Z pewnością przegonienia Niemców nie można jednak nazwać wyzwoleniem. Zmienił się jedynie okupant i forma terroru. – Za jednostkami frontowymi podążały oddziały Smierszu, czyli kontrwywiadu podległego NKWD, którego zadaniem było dokonywanie aresztowań. Sowietów często mieli już gotowe listy osób. W najlepszym razie groziły im długotrwałe więzienia i wywózki w głąb Związku Radzieckiego – przypomina pracownik Muzeum Historii Kielc. Symboliczny jest fakt, że nowi okupanci często używali tych samych budynków w swojej machinie terroru. W Kielcach, w miejscu gdzie siedzibę miało Gestapo, usadowiło się NKWD. W więzieniu przy ulicy Zamkowej Sowietów przetrzymywali polskich patriotów. Dodatkowo Rosjanie ustanowili w naszym mieście wojskową komendanturę, dlatego władze cywilne miały tutaj niewiele do powiedzenia. – Próbowano wskrzesić jakieś polskie władze, ale komuniści szybko przejmowali kontrolę nad takimi inicjatywami. Nie było mowy o przywróceniu dotychczasowych struktur politycznych – tłumaczy nasz ekspert.

Sowieci wyszli z Polski dopiero w 1993 roku. Do tego czasu setki tysięcy Polaków doświadczyło terroru nowej władzy, wielu zostało zamordowanych, bądź w inny sposób odczuło na własnej skórze „przyjaźń polsko-radziecką”. ◀

Żuawi z Buska-Zdroju

Uświetniają uroczystości patriotyczne, uczestniczą w rekonstrukcjach historycznych z okresu Powstania Styczniowego, edukują patriotycznie młode pokolenie - to Grupa Rekonstrukcji Historycznej „Pułk Żuawów Śmierci” z Buska Zdroju

Żuawi Śmierci są historyczną formacją polskiego wojska z okresu Powstania Styczniowego. Miała ona charakter elitarny. Założył ją francuski oficer Francois Rochebrune. Żuawi wyróżniali się wśród powstańców swoim charakterystycznym umundurowaniem: nosili czarne kurtki z białym krzyżem, a na głowie fezy z białym barankiem, białą-czerwoną kokardą oraz orłem powstańczym.

W POGARDZIE DLA ŚMIERCI

W lutym 1863 roku brali udział w bitwie pod Miechowem, gdzie ponieśli dotkliwe straty, ale formacja została odbudowana w zaledwie trzy tygodnie. Już w marcu 1863 roku pod Grochowskimi ich zaangażowanie przechyliło szalę zwycięstwa na korzyść Polaków. - W ciągu kilkunastu minut rozprawili się z dragonami kozackimi, którzy zwyczajnie uciekli. Żuawi nie cofali się przed nikim. Zwyciężali lub ginęli. Do walki szli w pogardzie dla śmierci. Nazywani byli komandosami wojsk powstańczych, dlatego Rosjanie tak bardzo się ich bali. I walczyli w powstaniu do końca - mówi Robert Osiński, dowódca Grupy Rekonstrukcji Historycznej „Pułk Żuawów Śmierci” z Buska -Zdroju (na zdjęciu). Jego grupa rekonstrukcyjna odtwarza tradycje żuawów z udziału generała Mariana Langiewicza, którzy przesądzieli o zwycięstwie w bitwie pod Grochowskimi, czyli drugim co do wielkości starciu wojsk powstańczych z zaborcą. - Pamięć o niej jest wciąż żywa wśród ludności z okolic Buska -Zdroju, dlatego postanowiliśmy stworzyć grupę nawiązującą do tego okresu historycznego. Powstała w 2002 roku, wtedy po raz pierwszy uczestniczyliśmy w rocznicy bitwy.

Pragniemy w ten sposób ożywić pamięć o tamtym zrywie niepodległościowym, który Józef Piłsudski nazwał „jednym z najbardziej ofiarnych polskich powstań” - mówi Osiński.

ŻUAWI - LICEALIŚCI

W skład grupy rekonstrukcyjnej wchodzi chłopcy z miejscowej szkoły średniej, w której nauczycielem historii jest Robert Matusik, zastępca dowódcy. - Początki nie były łatwe. Angażowaliśmy i szkoliliśmy tych młodych ludzi stopniowo. Kompletowaliśmy umundurowanie oraz wyposażenie, inwestując również prywatne pieniądze. Obecnie formacja liczy około 30 osób, ale od 2002 roku przewinęło się przez nią około 120 osób - opowiada Robert Matusik. - Rozpocznaliśmy od Grochowsk, a potem nawiązywaliśmy kontakty i zaczęliśmy brać udział w innych uroczystościach. Przykładem może być udział w rocznicy bitwy pod Mełchowem, w której walczył Adam Chmielowski, późniejszy brat Albert. Tam stracił nogę. Cyklicznie uczestniczymy w bodzentyńskim Marszu Powstania Styczniowego oraz wydarzeniach w Busku-Zdroju i wspomnianych Grochowskach. Obecnie Pułk Żuawów Śmierci z Buska-Zdroju zapraszany jest na wydarzenia historyczne w całej Polsce. Są rozpoznawalni dzięki udziałowi w defiladach wojskowych z okazji Święta Wojska Polskiego. Kielczenie od kilku lat mogą ich zobaczyć 11 listopada podczas uroczystości Święta Niepodległości. ◀

Więcej w audycji „Temat do rozmowy” w czwartek, 23 stycznia, godz. 20 w Radiu eM Kielce.

Eucharystia

- wielka tajemnica wiary

rozmowa z księdzem doktorem **Adamem Wilczyńskim**, ojcem duchownym w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach.
rozmawiała: **Katarzyna Bernat** / foto: **Mateusz Wojski**

- W Kościele katolickim rozpoczął się trzyletni program duszpasterski poświęcony Eucharystii. W tym roku hasłem są słowa: „Wielka tajemnica wiary”. Co oznaczają?

- Pochodzą z Mszy świętej, kiedy kapłan po Przeistoczeniu przyzywa Ducha Świętego, wtedy chleb i wino stają się Ciałem i Krwią Jezusa Chrystusa. Po tym ogłasza wiernym, że dokonała się tajemnica wiary. Eucharystii nie można inaczej pojąć, jak tylko przez wiarę.

- Eucharystia też jest tajemnicą.

- Owszem, zawiera tajemnicę, to znaczy, że przekracza ludzki rozum. Aby móc wykroczyć poza doczesność, potrzebny jest Duch Święty. On pozwala nam dostrzec w Eucharystii nie tylko chleb, wino, gesty, obrzędy, ale coś, co się za tym kryje. Celnie ujął to Hilary z Poitiers mówiąc, że aby doświadczyć świata widzialnego potrzebujemy oczu, ale nawet jeśli je mamy, to potrzebne jest światło, które umożliwi widzenie. Tym światłem podczas Eucharystii jest Duch Święty. Mszę świętą rozpoczynamy w imię Trójcy Świętej. Kiedy kapłan wyciąga ręce nad chlebem i winem, przyzywa Ducha Świętego. To On ma sprawić, że mają się stać Ciałem i Krwią Jezusa Chrystusa. Duch Święty obecny jest w kapłanie, który przyjął święcenia. Duch Święty obecny jest także w ludziach wierzących, którzy dzięki Niemu mogą doświadczyć Eucharystii.

- W tym momencie wiara łączy się z tajemnicą.

- Oczywiście. Idąc na Eucharystię bez wiary, można potraktować ją jako teatr. Jednak człowiek wierzący wie, że za tymi słowami i gestami kapłana kryje się całkiem inna rzeczywistość. Sakramenty, w tym także Eucharystia, są działaniem Boga w życiu człowieka.

- Co daje nam Eucharystia?

- To, co najważniejsze czyli życie wieczne, bo doczesne szybko mija. Ciągłe więc powinny w nas żyć słowa wypowiedziane przez Pana Jezusa: „kto spożywa Ciało moje i pije Krew moją ma życie wieczne, a Ja go wskrzeszę w dniu ostatecznym” (J 6,54). Eucharystia tworzy więź z Panem Bogiem. Taka relacja tworzy się także podczas modlitwy i lektury Pisma Świętego. Jednak Eucharystia jest pod tym względem wyjątkowa i szczególnie, ponieważ to zjednoczenie z Bogiem dokonuje się nie tylko w sposób duchowy, ale też cielesny. Jezus Chrystus wnika w nas i przemienia również nasze ciało i duszę. To nie dokonuje

się w sposób radykalny, ale stopniowy. On przemienia nasze serce oraz relacje z ludźmi. Dlatego ważne jest życie Eucharystią.

- Wspomniany trzyletni program duszpasterski pod hasłem: „Eucharystia daje życie” ma nam przybliżyć Eucharystię jako tajemnicę: wyznawaną, celebrowaną, posłania i świadectwa. Wyjaśnijmy więc czym jest tajemnica wyznawana?

- Jeśli poznałem Eucharystię, to nie mogę milczeć. Moim zadaniem jest przyznawać się, że uznaję obecność Pana Jezusa pod postaciami Chleba i Wina. W językach starożytnych wyznanie jest równoznaczne z oddaniem chwały Bogu.

- Co znaczy tajemnica celebrowana?

- Aby nie osłabło uznanie, że Jezus jest obecny w Eucharystii potrzebuję przystępować do stołu eucharystycznego. Dzięki temu będzie się we mnie umacniała wiara w to, co się tam dokonuje. Miłość musi być potwierdzona czynami. Tak jest w odniesieniu do Pana Boga. Konieczne jest celebrowanie tych obrzędów, dzięki którym człowiek się uświęca i Pan Bóg może dotrzeć do jego serca.

- Co znaczy tajemnica posłania?

- Eucharystia otwiera człowieka na mówienie innym o Panu Bogu. Na zakończenie Mszy świętej kapłan mówi po łacinie:

ite missa est. Co można przetłumaczyć: idźcie jesteście posłani. Jesteśmy posłani, aby Eucharystią żyć i świadczyć o niej wobec innych ludzi. Dlatego Eucharystia jest tajemnicą ludzkiego posłania.

- A co się kryje pod tajemnicą świadectwa?

- Tylko wtedy nasza misja będzie prawdziwa, jeśli pokażemy, że Eucharystia naprawdę coś zmienia w naszym życiu. Jeśli chodzę na Eucharystię, ale w codzienności nie żyję nią, staje się to antyświadcstwem. Wielu ludzi ma pretensje do katolików, że chodzą na Eucharystię, a są niezyczliwi wobec sąsiadów, albo w pracy źle traktują swoich pracowników. Czują w tym sprzeczność. Chociaż trzeba pamiętać, że przemiana człowieka dokonuje się stopniowo i wtedy może on dać świadectwo wobec ludzi, że przyjął Jezusa Chrystusa. Celem tego programu jest to, abyśmy Eucharystię bardziej poznali, pokochali i później żyli jej świadectwem na co dzień.

- Dziękuję za rozmowę. ◀

Więcej w audycji „Tak Wierzę” we wtorek, 21 stycznia godz. 20 w Radio eM Kielce.

reklama

Książka „365 słów papieża Franciszka” oraz kalendarze książkowe. Specjalny pakiet dla czytelników Tygodnika eM Kielce

Składamy serdeczne Bóg zapłać wszystkim Państwu za wsparcie, jakiego udzielacie mediom katolickim Diecezji Kieleckiej. Dzięki Waszej hojności media diecezjalne mogą się rozwijać i służyć lokalnemu Kościołowi. Uprzejmie informujemy, iż wszyscy darczyńcy, którzy w najbliższym czasie dokonają wpłaty na kwotę minimum 50 zł, otrzymają w prezencie wyjątkową książkę „365 słów papieża Franciszka” wybrane na każdy dzień roku i zilustrowane fotografiami Ojca Świętego. Słowa papieża Franciszka z pewnością zainspirują wielu, gdyż - co stwierdził kard. Pietro Parolin - "otwierają, obejmują, ułatwiają. Stają się nasionami, które zdolne są wydać owoc w najbardziej nieoczekiwany sposób w życiu tych, którzy ich słuchają". Dla osób, które dokonają pięćdziesięciu pierwszych wpłat z dopiskiem „Radio eM” prześlemy dodatkowo zestaw kalendarzy książkowych.

DOWÓDPOKWITOWANIE DLA ZLECENIODAWCY	nr rachunku odbiorcy 18 1910 1048 2782 9908 8260 0002		nazwa odbiorcy RADIO EM KIELCE	
	odbiórca: RADIO EM KIELCE 25-333 KIELCE UL. SIENKIEWICZA 2		nazwa odbiorcy od: 25-333 KIELCE UL. SIENKIEWICZA 2	
	nr rachunku zleceniodawcy		nr rachunku odbiorcy 1 8 1 9 1 0 1 0 4 8 2 7 8 2 9 9 0 8 8 2 6 0 0 0 2	
	kwota:		waluta W X PLN	
	zleceniodawca:		kwota	
	nr rachunku zleceniodawcy (przelew) / kwota słownie (wpłata)		nr rachunku zleceniodawcy	
	nazwa zleceniodawcy		nazwa zleceniodawcy c.d.	
	tytułem		tytułem c.d.	
	tytułem c.d.		tytułem c.d.	
	opłata:		06	

pieczęć, data i podpis(y) zleceniodawcy

DRUK WYGENEROWANO ZA POMOCĄ: www.dmr.vot.pl/posk

Stary człowiek i mięso

Pamiętacie Państwo program kabaretowy Zenona Laskowika i Bohdana Smolenia „Z tyłu sklepu”, z Opolą pamiętnego roku 1980? Na pewno pamiętacie. Oglądałem go niedawno. W pewnym momencie artyści proponują ubawionej publice naukę takiego oto wierszyka: Bo my musimy być silni i zdrowi, / Choćby na skrobi, choćby na skrobi. / Bo my musimy być dziś mniej pazerni, / Roślinożerni, roślinożerni. / Nam polędwica oraz schab / Nie smakuje tak jak szczaw!

Trafili w sedno, prawda? Wegetarianizm był wtedy idealną odpowiedzią na puste półki i czasy, w których szynka stanowiła luksus. Jedyny kłopot władzy polegał na tym, że nikt się do niego nie spieszył, trwaliśmy bohatercko przy schaboszczaku i basta! Może gdyby w sukurs przyszedł wtedy komunistom ktoś z opozycji, na przykład Stefan Niesiołowski, który dużo później proponował, by bezrobotni żywili się szczawiem, dalibyśmy się przekonać. Tak czy inaczej obaj artyści pewnie nie przypuszczali, że ów wierszyk stanie się... ponadczasowy. Minęło bowiem czterdzieści lat i znów jest aktualny, choć z zupełnie innych powodów.

O tym, że historia zatoczyła koło, świadczą słowa naszej świeżo upieczonej noblistki, Olgi Tokarczuk, które padły na jednym ze spotkań z czytelnikami: „Przyszedł czas, żeby wpisać do konstytucji zwierzęta (...). Prawdopodobnie gdybym wpisała je do konstytucji, poszłyby za tym prawa. Pierwszym prawem byłoby prawo do godności. Hodowla przemysłowa na mięso jest koszmarem. Na co dzień wypieramy ten straszliwy fakt ze świadomości. Konstytucje wielu krajów dojrzały do tego, by uznać godność zwierząt. Wierzę, że w najbliższych latach będzie się to działo.”

Nie wiem, czy konstytucje mogą do czegoś dojrzeć, dojrzewają raczej ludzie, ale nieważne. Ważne, że jestem skłonny zgodzić się

z noblistką, iż produkcja mięsa na skalę przemysłową nie ma nic wspólnego z humanitaryzmem. W jednym z wywiadów pani Tokarczuk używa określenia „wieczna Treblinka”, mając na myśli rzeźnię. Bardzo sugestywne porównanie, ale oddające istotę rzeczy, bowiem ponad wszelką wątpliwość udowodniono, iż zwierzęta idące na rzeź odczuwają paniczny strach, a stres niemal je zabija. To rzeczywiście niezwykle smutne, że ignorujemy, a nawet wypieramy fakt, iż zwierzęta też cierpią. Pytanie tylko, czy powinniśmy - jak by chciała pani Olga - zagwarantować im konstytucyjnie godność? Ba! Czy zwierzęta w ogóle mogą mieć godność - bo według Słownika Języka Polskiego wyraz ten oznacza „poczucie własnej wartości, szacunek do samego siebie”. Nie jestem pewien, czy bojlerzy na kurzej fermie darzą się nawzajem szacunkiem, ale może...

Domyślałem się, iż taki pogląd noblistki bierze się stąd, że pani Olga - jak podkreślała to w niejednym wywiadzie - uważa, iż zwierzęta są równe ludziom. I tu nasze drogi się rozchodzą. Mogę szanować fakt, iż zwierzęta czują i sam czuć się nie najlepiej z tym, że cierpią ubijane masowo w rzeźniach. Ale stąd daleka droga do uznania, że są mi równe. To zaprzeczenie chrześcijańskiej ontologii, w myśl której Bóg uczynił człowieka istotą panującą nad innymi. To również zaprzeczenie poglądów Karola Darwina, który uważał, iż stoimy najwyżej na ewolucyjnej drabinie.

Gdyby przyjąć rozumowanie noblistki i wszystkich myślących podobnie (a jest ich coraz więcej), należałoby być konsekwentnym i zagwarantować zwierzętom te same prawa, co nam: na przykład prawo do wolności, zatrudnienia i awansów, do zachowania obyczajów, tradycji i kultury, do nauki, do wolności opinii i tak dalej. Co jest oczywistym absurdem. Bo przecież wcale nie trzeba zrównywać zwierzęcia i człowieka, żeby ten drugi darzył pierwsze szacunkiem. Najlepszym tego dowodem święty Franciszek z Asyżu i oby wszyscy obrońcy praw zwierząt mieli dla nich tyle serca i zrozumienia, co on! Poza tym, mówiąc pół żartem, pół serio, gdyby konstytucyjna gwarancja poszanowania godności zwierząt miała je uchronić od rzeźni, przebiegli komuniści na pewno by na to wpadli - wszak rozwiązałyby to ich wieczne problemy z niedoborami na rynku. Wpisaliby do Ustawy Zasadniczej, że krowa, prosiak i kura są nam równe, w związku z czym mamy zostać wegetarianami i basta. Mam jedynie nadzieję, że zapędy pani Olgi nie idą w tym kierunku, bo mnie do głowy by nie przyszło, by konstytucyjnie zabraniać jej niejedzenia mięsa.

A przy okazji: ciekawi mnie, czy gdyby Ernest Hemingway żył dziś, dostałby Nagrodę Nobla za swojego *Starego człowieka i morze*. Bardzo wątpię. W końcu rybak Santiago zamordował marlina, zupełnie nie przejmując się jego godnością. O samym pisarzu nawet nie wspomnę.

Facet uwielbiał polowania. ◀

reklama

**OKRĘGOWA
STACJA KONTROLI
POJAZDÓW**

Kielce, ul. Jagiellońska 92

ZAPRASZAMY

**Od poniedziałku
do piątku w godzinach
7.00 – 21.00
w soboty 7.00 – 14.00**

Tel. 41 345-76-25

**HOLOWANIE
POJAZDÓW 24 h
powyżej 3,5 t**

tel. 41 346 06 96

Rok zał. 1946

Piekarnia R. Dobrowolski

JEDYNA TAKA W KIELCACH
PROWADZONA PRZEZ TRZECIE POKOLENIE MISTRZÓW PIEKARSTWA POLECA

PIECZYWO PSZENNE NA ROZCZYNACH
(BUŁKI DŁUGIE, MAŁE, DUŻE, GRAHAMKI WIELOZIARNISTE, ROGALE, OBWARZANKI)

Jedząc nasze pieczywo masz pewność, że spożywasz
naturalny, tradycyjny produkt wysokiej jakości
bez polepszaczy, bez spulchniaczy, bez konserwantów,
bez barwników, bez tłuszczów trans.
według receptury niezmienionej przez 74 lata.

 HELIOS

KINO W KIELCACH ZAPRASZA

BILET
DO KINA
14
= 90
PLN
CODZIENNIE!

Kino Helios Kielce
ul. Świętokrzyska 20
rezerwacja: 41 332 13 30

www.helios.pl

NOWY SKLEP ORTOPEDYCZNO-MEDYCZNY NA MAPIE KIELC

- Kompleksowe zaopatrzenie medyczne i ortopedyczne
- Salon odzieży medycznej

ZAPRASZAMY!!!

al. IX Wieków 2B, Tel. 796 111 666; www.medico24.pl

PRYWATNY GABINET CHIRURGICZNY WIESŁAW SITNIK

ZAPRASZAMY!!!

al. IX Wieków 2B, Tel. 601 449 030

Gabinet Kosmetyczny **Star Me UP** zabiegi medycyny estetycznej
oraz:

- BOTOX
- powiększanie ust
- radiofrekwencja mikroigłowa
- infuzja tlenowa
- trychologia
- makijaż
- stylizacja paznokci

al. IX Wieków Kielc 2B (wejście w bramie oraz przez
Sklep Medyczny Orto-Medico), tel. 530 817 217